

«ئىنجىل 26-قىسىم»

«روسۇل يەھۇدا

يازغان

مەكتۇپ»

© مۇقەددەس كىتاب 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«ئۇيغۇرچە كالام تەرجىمىسى»

ئىنجىل 26-قىسىم

روسۇل يەھۇدا يازغان مەكتۇپ

كىرىش سۆز

بۇ خەتنىڭ مۇئەللىپى يەھۇدا ئۆزىنى بىرىنچىدىن «ئەيسا مەسىھنىڭ قۇلى»، ئاندىن «ياقۇپنىڭ ئىنىسى» دەپ تونۇشتۇرىدۇ. يەھۇدىيلار ئارىسىدا «يەھۇدا» دېگەن ئىسىم ناھايىتى كۆپ ئۇچرايدۇ، شۇڭا سالاھىيىتىنى ئېنىقلاش كېرەك، ئەلۋەتتە. ئۆزىنى «ياقۇپنىڭ ئىنىسى» دەپ تونۇشتۇرغان ئۇشبۇ خەتنىڭ مۇئەللىپىنى جىسمانىي جەھەتتىن ئەيسا مەسىھنىڭ ئىنىسى دەپ بىلىمىز. چۈنكى بىز «ياقۇپ يازغان مەكتۇپ»تىكى «كىرىش سۆز»مىزدە كۆرسەتكىنىمىزدەك، ياقۇپمۇ مەسىھنىڭ ئىنىسى ئىدى (ياقۇپ ھەم يەھۇدا ھەر ئىككىسى «مات.» 55:13 دە تىلغا ئېلىنغان).

قىزىق يېرى شۇكى، ئۇ ئۆزىنىڭ مەسىھ بىلەن بولغان ئاكا-ئىنىلىق مۇناسىۋىتىنى تىلغا ئالمايدۇ — پەقەت ئۆزىنى «ئەيسا مەسىھنىڭ قۇلى» دەپ كۆرسىتىدۇ. بۇ ئىش شۇنى بىزگە ئېنىق كۆرسىتىدۇكى، بىزنىڭ مەلۇم «روھىي كىشى» بىلەن، ھەتتا رەببىمىزنىڭ ئۆزى بىلەن جىسمانىي مۇناسىۋىتىمىز بولسىمۇ، خۇدانىڭ پادىشاھلىقىدا بۇ ھېچنەرسە ھېسابلانمايدۇ. خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىش ئۈچۈن ھەربىرىمىز ئېتىقاد ئارقىلىق «قايتىدىن تۇغۇلۇش» ياكى «خۇدادىن تۇغۇلۇش»مىز زۆرۈردۇر.

مۇئەللىپنىڭ بۇ خەتنى قەيەردىكى ئېتىقادچىلارغا يازغانلىقى ئېنىق ئەمەس؛ لېكىن مۇمكىنچىلىكى باركى، ئۇ ئۇشبۇ خەتنى روسۇل پېترۇسمۇ خەت يازغان «پونتۇس، گالاتىيا، كاپادوكىيا، ئاسىيا ۋە بىتىنىيە ئۆلكىلىرىدە ياشاۋاتقان» ئوقۇرمەنلەرگە يازغان بولۇشى مۇمكىن. بىزنىڭ بۇ پىكىرگە مايىل بولۇشىمىزدىكى

سەۋەب ئۇشبۇ خەتنىڭ مەزمۇنى پېترۇس يازغان ئىككىنچى خەتكە بەك يېقىن بولۇپ، ئۇ بىرنەچچە جايدا پېترۇسنىڭ خېتىدىن نەقىل كەلتۈرىدۇ. ھالبۇكى، ئىككى خەتنىڭ بىر-بىرىدىن چوڭ بىر پەرقى بار. روسۇل پېترۇس «ئىككىنچى خېتى» دە ئوقۇرمەنلەرگە ساختا تەلىم بەرگۈچىلەر توغرىلىق بېشارەت بېرىپ ئاگاھلاندۇرىدۇ؛ يەھۇدا خېتىدە، بۇ ساختا تەلىم بەرگۈچىلەر ئاللىقاچان جامائەتلەرگە سۇقۇنۇپ كىرىۋالغان دەپ ئاگاھ بېرىدۇ. ئۇ ئۇلارنىڭ رەزىللىكلىرىنى، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتىنى تېخىمۇ ئېنىق تەسۋىرلەپ، ئۇلارنىڭ تەلىملىرىگە قارشى تۇرۇش كېرەكلىكىنى ئۈندەيدۇ، ھەمدە ئۇلارنىڭ پەيدا بولۇشى ئاخىرقى زامان كۈنلىرىنىڭ بېشىمىزغا ئاللىقاچان چۈشكەنلىكىنى ئىسپاتلايدۇ، دەيدۇ.

شۇنىڭ بىلەن ئۇ قېرىنداشلارنى ئېتىقادىدا چىڭ تۇرۇشقا ھەمدە ئېتىقادىدا تەۋرەنگۈچىلەرگە ياردەم بېرىشكە ئۈندەيدۇ.

«قوشۇمچە سۆز» بىزدە بىز يەنە بۇنداق «قارشى تۇرۇش» ۋە «كۈرەش قىلىش» توغرىلىق نازراق سۆزلەيمىز.

بۇ مەكتۇپ قىسقىچە ئاگاھلاندۇرۇش ھەم رىغبەتلەندۈرۈش خېتىدۇر؛ خەت بىزنىڭ دەۋرىمىزدىكى ساختا تەلىم بەرگۈچىلەرنىمۇ ئوخشاشلا پاش قىلىپ بىزگە زور پايدا يەتكۈزىدۇ. «پېترۇس (2)» دىكى «قوشۇمچە سۆز» بىزنىمۇ كۆرۈڭ.

مەزمۇن: -

1. سالام (2-1-ئايەتلەر)
2. ساختا تەلىم بەرگۈچىلەر ھەققىدە ئاگاھ (3-19-ئايەتلەر)
3. جېكىلەشلەر، دۇئا، مەدھىيە (20-25-ئايەتلەر)

روسۇل يەھۇدا يازغان مەكتۇپ

1

¹ ئەيسا مەسىھنىڭ قۇلى، ياقۇينىڭ ئىنىسى مەنكى يەھۇدادىن چاقىرىلغانلارغا⁽¹⁾، يەنى خۇدائاتىمىز تەرىپىدىن سۆيۈلگەن، ئەيسا مەسىھ تەرىپىدىن⁽²⁾ قوغدىلىپ كەلگەنلەرگە سالام.² سىلەرگە رەھىمدىلىك، ئامانلىق-خاتىرجەملىك ۋە مېھىر-مۇھەببەت ھەسسىلەپ ئاتا قىلىنماي!

ساختا تەلىم بەرگۈچىلەردىن ھېزى بولۇڭلار!

³ ئى سۆيۈملۈكلىرىم، مەن ئەسلى سىلەرگە ئورتاق بەھرىمەن بولۇۋاتقان نىجاتىمىز توغرىسىدا خەت يېزىشقا زور ئىشتىياقم بولسىمۇ، لېكىن ھازىر بۇنىڭ ئورنىغا سىلەرنى مۇقەددەس بەندىلەرگە بىر يوللا ئامانەت قىلىنغان ئېتىقادى⁽³⁾ قولۇڭلاردىن بەرمەسلىككە جىددىي كۈرەش قىلىشقا جېكىلەپ ئۇشبۇ خەتنى يازمىسام بولمىدى.⁴ چۈنكى مەلۇم كىشىلەر — ئىخلاسىسىز ئادەملەر، خېلى بۇرۇنلا مۇنۇ سوراققا تارتىلىشقا پۈتۈلگەنلەر⁽⁴⁾ ئاراڭلارغا سۇقۇنۇپ كىرىۋالغان. ئۇلار خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتىنى بۇزۇقلۇق قىلىشنىڭ باھانىسىغا ئايلاندۇرۇۋالغان⁽⁵⁾، بىردىنبىر ئىگىمىز ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھتىن تانغان ئادەملەردۇر.

¹ «چاقىرىلغانلار» — خۇدا تەرىپىدىن چاقىرىلغان.

² ياكى «خۇدا تەرىپىدىن» ئەيسا مەسىھ ئۈچۈن» — تېكىست شۇ مەنىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

³ «مۇقەددەس بەندىلەرگە بىر يوللا ئامانەت قىلىنغان ئېتىقاد» دېگەن ئىبارە مۇشۇ يەردە بىزگە ئىنجىل ئارقىلىق خۇدا، مەسىھ، مۇقەددەس روھ، نىجات، خۇدانىڭ سۆز-كلامى (تەۋرات، زەبۇر، ئىنجىل)، بۇ دۇنيا، ئۇ دۇنيا، ئىنسانىيەت، پەرىشتىلەر ۋە جىن-شەيتان قاتارلىقلار توغرىلىق نازىل قىلىپ تاپشۇرۇلغان، شۇنداقلا ئىشىنىشكە زۆرۈر بولغان ۋەھىي-ھەقىقەتلەرنى كۆرسىتىدۇ.

⁴ «مۇنۇ سوراق» — يەھۇدا تۆۋەندە 5-15-ئايەتلەردە بايان قىلىدىغان جازا-سوراقلار بولسا كېرەك.

«خېلى بۇرۇنلا... سوراققا تارتىلىشقا پۈتۈلگەن» — بەلكىم مۇقەددەس يازمىلاردا پۈتۈلگەن بولسا كېرەك.

⁵ «خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتىنى بۇزۇقلۇق قىلىشنىڭ باھانىسىغا ئايلاندۇرۇۋالغان» — دېمەك، «بۇزۇقچىلىق قىلىۋەرسەكمۇ خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىلەن كەچۈرۈلىمىز» دېگەندەك.

⁵ شۇنىڭ ئۈچۈن مەن سىلەرگە شۇنى ئېسىڭلارغا قايتىدىن سېلىشنى خالايمەنكى (گەرچە سىلەر بۇرۇن ھەممە ئىشلاردىن خەۋەرلەندۈرۈلگەن بولساڭلارمۇ)، بۇرۇن رەب ئۆزى ئۈچۈن بىر خەلقنى مىسىردىن قۇتقۇزغان بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئۆزىگە ئىشەنمىگەنلەرنى كېيىن⁽⁶⁾ ھالاك قىلدى. ⁶ ۋە سىلەر شۇنىمۇ بىلىسىلەركى، ئەسلىدىكى ئورنىدا تۇرماي، ئۆز ماكانىنى تاشلاپ كەتكەن پەرىشتىلەرنى رەب ئۇلۇغ قىيامەت كۈنىنىڭ سۈرىتىگىچە مەڭگۈ كىشەنلەپ مۇدەھىش قاراڭغۇلۇقتا سولاپ ساقلىماقتا. ⁷ سودوم ۋە گوموررا ۋە ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكى شەھەرلەردىكىلەرمۇ شۇ ئوخشاش يولدا، يەنى شۇ پەرىشتىلەرگە ئوخشاش ئۇچىغا چىققان بۇزۇقچىلىققا ۋە غەيرىي شەھۋەتلەرگە⁽⁷⁾ بېرىلىپ كەتكەن، كېيىنكى دەۋرلەر ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتىدىن ئىبرەت ئالسۇن ئۈچۈن مەڭگۈلۈك ئوت جازاسىغا ئۆرنەك قىلىنىپ كۆيدۈرۈلگەن⁽⁸⁾.

⁸ لېكىن مۇشۇ «چۈش كۆرگۈچىلەر»⁽⁹⁾ شۇ ئوخشاش يول بىلەن ئادەملەرنىڭ تەنلىرىنىمۇ بۇلغىماقتا، ئۇلار ھوقۇق ئىگىلىرىگە⁽¹⁰⁾ سەل قارىغۇچىلاردىن بولۇپ، ئەرشتىكى ئۇلۇغلارغىمۇ⁽¹¹⁾ ھاقارەت قىلىشماقتا.

⁶ «كىيىن» گرىك تىلىدا «ئىككىنچى قېتىم».

بەزى كونا كۆچۈرمىلەردە «ئەيسا ئۆز خەلقىنى مىسىردىن قۇتقۇزغان بولسىمۇ» دېيىلىدۇ. ⁷ «غەيرىي شەھۋەتلەر» — گرىك تىلىدا «غەيرىي ئەتلەر» بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. خۇداغا بويسۇنمىغان پەرىشتىلەر «غەيرىي ئەتلەر»گە (دېمەك، قىز-ئاياللارغا) ئىچ پەش تارتقاندى؛ سودوم ۋە گوموررادىكىلەر «غەيرىي ئەتلەر»گە ئىچ پەش تارتقان (بۇ قېتىم ئەرلەر قىز-ئاياللارغا ئەمەس، بەلكى ئەرلەر باشقا ئەرلەر بىلەن «غەيرىي» جىنسىي مۇناسىۋەت ئۆتكۈزمەكچى).

⁸ «سودوم ۋە گوموررا شەھەرلىرى» نىڭ ئاقىۋىتى توغرىسىدا «يار» 18-19-بابىنى كۆرۈڭ. بىز «قوشۇمچە سۆز» ئىمىزدە مۇشۇ ۋەقە ئۈستىدە يەنە ئازراق توختىلىمىز.

⁹ «چۈش كۆرگۈچىلەر» — بەلكىم «بېشارەتلىك بىرنەچچە چۈشنى كۆردۈم» دېگەندەك سۆزلەر بىلەن ئادەملەرنى ئالدايدۇ.

¹⁰ «ھوقۇق ئىگىلىرى» — شۈبھىسىزكى، مۇشۇ يەردە پادىشاھلار، ۋالىيلار ۋە ھۆكۈمەتنىڭ تۈرلۈك ئەمەلدارلىرىدىن باشقا، خۇدا بېكىتكەن ئاتا-ئانىلىق ھوقۇقىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

¹¹ «ئەرشتىكى ئۇلۇغلار» — ئەينى تېكىستتە «ئەرش» دېگەن سۆز يوق. لېكىن 11-ئايەتكە قارىغاندا چوقۇم ئەرشتىكى (يامان) كۈچلەر، يەنى جىن-شەيتانلارنى كۆرسەتسە كېرەك، «جىن-شەيتانلار» ئەسلىدە پەرىشتىلەر، يەنى «ئەرشتىكى ئۇلۇغلار» دىن ئىدى («ۋەھ»، 4:12 نى كۆرۈڭ).

⁹ لېكىن ھەتتا باش پەرىشتە مىكائىلمۇ مۇسانىڭ جەستى توغرىسىدا ئىبلىس بىلەن مۇزاكىرە قىلىپ تالاش-تارتىش قىلغاندا، ئۇنى ھاقارەتلىك سۆزلەر بىلەن ئەيىبلەشكە پېتىنالمىغان، پەقەت «ساڭا پەرۋەردىگارىڭنىڭ ئۆزى تەنبە بەرسۇن» دەپلا قويغان. ¹⁰ لېكىن بۇكىشلىرى ئۆزلىرى چۈشەنمەيدىغان ئىشلار ئۈستىدە كۈيۈرلۈك قىلىدۇ. بىراق ئۇلار ھەتتا ئەقىلسىز ھايۋانلار دەك ئۆز تەبىئىتىنىڭ ئىنكاسلىرى بويىچە چۈشەنگىنىچە ياشاپ ⁽¹²⁾، شۇ ئارقىلىق ئۆزلىرىنى ھالاك قىلىدۇ. ¹¹ بۇلارنىڭ ھالىغا ۋاي! چۈنكى ئۇلار قابىلىنىڭ يولى ⁽¹³⁾ بىلەن ماڭدى، مال-مۈلۈكنى دەپ بالا ئاتىنىڭ ئازغان يولىغا ⁽¹⁴⁾ ئۆزىنى ئاتتى ۋە ئۇلار كوراھنىڭ ئاسىيلىق قىلغىنىغا ئوخشاش ئاخىر ھالاك بولىدۇ. ⁽¹⁵⁾

¹² ئۇلار مېھىر-مۇھەببەتنى تەبرىكلەش زىياپەتلىرىگىلارغا ⁽¹⁶⁾ ھېچ تارتىنماي سىلەر بىلەن بىللە داخىل بولىدىغان، ئۆزلىرىنىلا باقىدىغان ⁽¹⁷⁾ خەتەرلىك

¹² «ئۆز تەبىئىتىنىڭ ئىنكاسلىرى بويىچە چۈشەنگىنىچە ياشاپ» دېگەن ئىبارە بەلكىم ھايۋانلارنىڭ جۈپلىشىشكە بولغان ئىشتىھاسىنى كۆزدە تۇتقان، شۇنداقلا مۇشۇ كىشىلەرنىڭ شەھۋانىي ھەۋەسلىرىنى، بۇزۇقلۇقلىرىنى كۆرسەتكەن بولۇشى مۇمكىن.

¹³ «قابىلىنىڭ يولى» — قابىل ئۆز ئىنىسىغا ھەسەت قىلىپ ئۇنى ئۆلتۈرگەن، ئەلۋەتتە («بار».

4-باب).

¹⁴ «بالا ئاتىنىڭ ئازغان يولى» — «چۆل» 22-24-بابى، «2-پېت» 15:2 نى ۋە ئىزاھاتىنىمۇ كۆرۈڭ.

¹⁵ «ئۇلار كوراھنىڭ ئاسىيلىق قىلغىنىدىكىگە ئوخشاش ئاخىر ھالاك بولىدۇ». كوراھ بولسا مۇسا پەيغەمبەرگە، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئۆزىگە ئىسيان كۆتۈردى. يەر ئۆزى ئېچىلىپ كوراھ ۋە شېرىكلىرىنىڭ ئائىلىسىدىكىلىرىنى يۇتۇۋالدى ۋە شۇنىڭ بىلەن تەڭ ئاسماندىن ئوت چۈشۈپ كوراھ ۋە ئۇنىڭغا ئەگەشكەنلەرنى كۆيدۈرۈپ ئۆلتۈردى («چۆل» 16-باب). كوراھدىكىلەردىن 1500 يىلدىن كېيىن ياشىغان مۇشۇ ساختا تەلىم بەرگۈچىلەر خۇدانىڭ غەزىپى ئايان قىلىنغان كۈنى ئۇلارغا ئوخشاش جەزمەن ئەشەددىي ۋە قورقۇنچلۇق ھالدا يوقىتىلدى.

¹⁶ «مېھىر-مۇھەببەتنى تەبرىكلەش زىياپەتلىرىگىلار» خۇدانىڭ مېھىر-مۇھەببىتىنى تەبرىكلەش، ئەلۋەتتە. شۈبھىسىزكى، بىرىنچى ۋە ئىككىنچى ئەسىرلەردە جامائەتلەر پات-پات مەلۇم بىر خۇشاللىقتىن غېرىپ-نامراتلارنى تەكلىپ قىلىپ زىياپەت ئۆتكۈزەتتى، ئۇنداق زىياپەتلەر «مېھىر-مۇھەببەت زىياپىتى» ياكى «مۇھەببەتنى تەبرىكلەش زىياپىتى» دەپ ئاتىلاتتى. شۇ زىياپەتلەر بەلكىم دائىم «نان ئوشۇش»، (ياكى «رەبىنىڭ داستىخانى»، «رەبىنىڭ كەچلىك تامىقى») نى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى.

¹⁷ «ئۆزلىرىنىلا باقىدىغان» — بۇ كىنايىلىك گەپ. مۇشۇ كىشىلەر «خۇدا بىزنى جامائەتتىكىلەرنى

خادا تاشلاردۇر⁽¹⁸⁾. ئۇلار شاماللاردىن ھەيدىلىپ كەلگەن يامغۇرسىز بۇلۇت⁽¹⁹⁾، يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلانغان، كەچ كۈزدىكى مېۋىسىز دەرەخلەر، ئىككى قېتىم ئۆلگەنلەر!⁽²⁰⁾. 13 ئۇلار دېڭىزنىڭ داۋالغۇۋاتقان، بۇزغۇنلۇق دولقۇنلىرى، ئۇلار ئۆز شەرمەندىچىلىكىنى قۇسماقتا⁽²¹⁾؛ ئۇلار ئېزىپ كەتكەن يۇلتۇزلار بولۇپ⁽²²⁾، ئۇلارغا مەڭگۈلۈك قاپقاراڭغۇلۇقنىڭ زۇلمىتى ھازىرلاپ قويۇلغاندۇر. 14 ئادەمئاتىنىڭ يەتتىنچى ئەۋلادى بولغان ھانوخ بۇ كىشىلەر توغرىسىدا مۇنداق بېشارەت بەرگەن: —

«مانا، رەب تۈمەنمىگىلىغان مۇقەددەسلىرى⁽²³⁾ بىلەن كېلىدۇ، 15 ئۇ پۈتكۈل ئىنسانلارنى سوراق قىلىپ، بارلىق ئىخلاسىزلىقلارنىڭ ئىخلاسىزلىقلارچە

باققۇچى قىلىپ بېكىتكەن» دەيتتى. لېكىن ئۇلار پەقەت ئۆزلىرىنىلا باقاتتى.

18 «خەتەرلىك خادا تاشلاردۇر» — باشقا خىل تەرجىمىسى «داغلارغا ئوخشايدۇ». — مۇشۇ كىشىلەر ئۆزلىرىنى بەلكىم «جامائەتنىڭ تۇۋرۇكى» دەپ كۆرسەتكىنى بىلەن، ئەمەلىيەتتە دېڭىزدىكى «خەتەرلىك خادا تاشلارغا ئوخشايدۇ». دېڭىزچىلار دېڭىز ئاستىدىكى خادا تاشلارنى بايقىيالمى، كېمىنى ئۈستىدىن ھەيدىسە پۈتۈنلەي ۋەيران بولۇپ تۈگىشىدۇ، ئەلۋەتتە. «خەتەرلىك خادا تاشلار» دېگەن بۇ سۆزنىڭ ئاھاڭى «داغ» قىمۇ ناھايىتى يېقىن بولغاچ، بەلكىم شۇ مەنىنىمۇ كۆرسىتىشى مۇمكىن. «2 پېت. 13:2 نى كۆرۈڭ.

19 گرېك تىلىدا «سۇسىز بۇلۇت».

20 «ئىككى قېتىم ئۆلگەنلەر!». بۇ ساختا تەلىم بەرگۈچىلەر ئۆزلىرىنىڭ گۇناھلىرىدا روھىي جەھەتتە «ئۆلگەن» («قەبىلىلىرىڭلار ھەم گۇناھلىرىڭلاردا ئۆلگەن» («ئەف. 1:2)) بولۇپلا قالماي، باشقىلارنىمۇ ئۆلۈم يولىغا ئالداپ كىرگۈزگەنلىكى ئۈچۈنمۇ روھىي جەھەتتە «ئىككى قېتىم ئۆلگەن»دۇر. ئۇلار شۇ سەۋەبتىن خۇدا تەرىپىدىن ئىككى ھەسسە جازالىنىدۇ («ياق. 1:3، «مات. 13:23-15 نى كۆرۈڭ).

21 «يەش. 20:57 نى كۆرۈڭ.

22 «(ئۇلار)... ئېزىپ كەتكەن يۇلتۇزلار» — پەقەت «خەتەرلىك خادا تاشلار»لا ئەمەس، بەلكى دېڭىزدا يۈرگۈچىلەرگە خاتا يۆنۈلۈشنى كۆرسىتىپ تېنىتىدىغان «ئېزىپ كەتكەن يۇلتۇزلار»دەك بولىدۇ.

23 «مۇقەددەسلىرى» مۇشۇ يەردە رەب ئەيسانىڭ قايتىپ كېلىشىدە ئۆزىگە ھەمراھ قىلغان پەرىشتىلىرى ھەم مۇقەددەس بەندىلىرىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن («قان. 2:33، «زەب. 3:50-6، «دان. 9:7-14، 25-26، «مات. 27:16، 30-31، 25:13، «1كور. 6:2، «1تېس. 3:3، «2تېس. 1:7-10، «ۋەھ. 1:7 نى كۆرۈڭ).

يۈرگۈزگەن بارلىق ئىخلاسىزلىقلىرىغا⁽²⁴⁾ ئاساسەن، شۇنداقلا ئىخلاسىز گۇناھكارلارنىڭ ئۆزىنى ھاقارەتلىگەن بارلىق ئەسەبىي سۆزلىرىگە ئاساسەن ئۇلارنى ئەيىبىگە بۇيرۇيدۇ»⁽²⁵⁾. ¹⁶ بۇ كىشىلەر ھامان غوتۇلداپ، ئاغرىنىپ يۈرىدۇ⁽²⁶⁾، ئۆز ھەۋەسلىرىنىڭ كەينىگە كىرىدۇ؛ ئاغزىدا يوغانچىلىق قىلىدۇ، ئۆز مەنپەئىتىنى كۆزلەپ باشقىلارغا خۇشامەتچىلىك قىلىدۇ.

ئاگاھلاندۇرۇش ۋە تاپىلاش

¹⁷ لېكىن، ئى سۆيۈملۈكلىرىم، رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ روسۇللىرىنىڭ ئالدىن ئېيتقان سۆزلىرىنى ئېسىڭلاردا تۇتۇڭلاركى، ¹⁸ ئۇلار سىلەرگە: «ئاخىر زاماندا، ئۆزىنىڭ ئىخلاسىز ھەۋەسلىرىنىڭ كەينىگە كىرىپ، مازاق قىلغۇچىلار مەيدانغا چىقىدۇ» دېگەندى⁽²⁷⁾. ¹⁹ مۇشۇنداق كىشىلەر بۆلگۈنچىلىك پەيدا قىلىدىغان، ئۆز تەبىئىتىگە ئەگەشكەن⁽²⁸⁾، روھقا ئىگە بولمىغان⁽²⁹⁾ ئادەملەردۇر.

²⁴ «ئىخلاسىزلىقلارچە يۈرگۈزگەن ئىخلاسىزلىقلىرى» دېگەن ئىبارە «ئۇچىغا چىققان ئىخلاسىزلىقلىرى» دېگەندەك گۇناھلىرىنى تەكىتلەيدۇ.

²⁵ «ئۇلارنى ئەيىبىگە بۇيرۇيدۇ» دېگەن سۆز، شۈبھىسىزكى، ھەربىر گۇناھكارنىڭ خۇدا ئالدىدا ئۆزىنىڭ گۇناھلىرى ئۈستىدىن چىقىرىلغان ھۆكۈمگە تولۇق قوشىلىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

تەۋرات ئۆز ئىچىگە ئالمىغان «ھانوخ» دېگەن يەنە كونا بىر كىتاب بار. بىراق يەھۇدا نەقىل كەلتۈرگەن مۇشۇ سۆز بۇ كىتابتىن بىۋاسىتە ئېلىنغان ئەمەس. بۇ سۆز بەلكىم «ھانوخ» دېگەن كىتابنىڭ قەدىمىي مەنبەسى بولغان، خەلقنىڭ ئاغزاكى بايانلىرىدىن ئېلىنغان بولسا كېرەك.

²⁶ «غوتۇلداپ، ئاغرىنىپ يۈرىدۇ» — ئۇلار ئۆز-ئۆزىگە ھەم باشقىلارغا قاقشاپ ئاغرىنىپ يۈرىدۇ. «ئاغرىنىپ يۈرىدۇ» دېگەننىڭ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «باشقىلارنى ئەيىبلەيدۇ» ياكى «قۇسۇر ئىزدەپ يۈرىدۇ».

²⁷ روسۇل يەھۇدا مۇشۇ يەردە ئۇلارنىڭ نېمىنى مازاق قىلىدىغانلىقىنى ئېيتمايدۇ. لېكىن بىر مىسال 2:3 دە تېپىلىدۇ.

²⁸ «ئۆز تەبىئىتىگە ئەگەشكەن (ئادەملەر)» گرىك تىلىدا «جانلىق (ئادەملەر)» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئېسىدە بولۇشى كېرەككى، مۇقەددەس كىتاب بويىچە ئادەم ئۈچ قىسىمدىن — روھ، جان، تەندىن تەركىب تاپىدۇ. خۇدانىڭ ئەسلى مەقسىتى ئادەمنىڭ روھى ئارقىلىق ئۇنىڭ بىلەن ئالاقىلىشىپ يوليورۇق كۆرسىتىش ئىدى. ئادەمئائىمىزنىڭ گۇناھى بىلەن ئادەملەر ئۆز روھى تەرىپىدىن ئەمەس، بەلكى جان ۋە تەن، يەنى «ئەت» تەرىپىدىن باشقۇرۇلۇپ، ئۆزىنىڭ (گۇناھلىق) تەبىئىتىگە ئەگەشكىلى تۇردى. «رىملىقلارغا» دىكى «كىرىش سۆز» نىمىزنى كۆرۈڭ.

²⁹ «روھ» — خۇدانىڭ مۇقەددەس روھى، ئەلۋەتتە.

²⁰ لېكىن سىلەر، ئى سۆيۈملۈكلىرىم، ئەڭ مۇقەددەس بولغان ئېتىقادىڭلارنى ئۇل قىلىپ، ئۆزۈڭلارنى قۇرۇپ چىقىڭلار⁽³⁰⁾، مۇقەددەس روھتا دۇئا قىلىپ⁽³¹⁾، ²¹ ئادەمنى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېلىپ بارىدىغان رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ رەھىمدىللىكىنى تەلۈرۈپ كۈتۈپ، ئۆزۈڭلارنى خۇدانىڭ مېھىر-مۇھەببىتى ئىچىدە تۇتۇڭلار. ²² ئىككىلىنىپ قالغانلارغا رەھىم قىلىڭلار⁽³²⁾؛ ²³ بەزىلەرنى ئوت ئىچىدىن يۇلۇۋېلىپ قۇتۇلدۇرۇۋېلىڭلار؛ بەزىلەرگە ھەتتا ئەتىلىرىدىن نىجاسەت چۈشۈپ بۇلغانغان كىيىم-كېچىكىڭىمۇ نەپرەتلەنگەن ھالدا قۇرقۇنۇپ ئىچىدە رەھىم قىلىڭلار⁽³³⁾.

³⁰ مۇشۇ يەردە گرېك تىلىدىكى «ئۆزۈڭلارنى... قۇرۇپ چىقىڭلار» دېگەن ئىبارە «(ئېتىقادتا) ئۆسۈپ يېتىلدۈرۈڭلار» دېگەن مەنىدە. «رىملىقلارغا» ۋە «ئەفەسلۇقلارغا» دىكى «ئېتىقادنى قۇرۇش» توغۇرلۇق «كىرىش سۆز»ىمىزنى ۋە ئىزاھاتلارنى كۆرۈڭ. ³¹ دېمەك، «مۇقەددەس روھقا تايىنىپ دۇئا قىلىپ...». ³² «ئىككىلىنىپ قالغانلار» — ئېتىقادتا ئىككىلەنگەنلەر. باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «بەزىلەرگە رەھىم قىلىڭلار، (ئادەملەر بىلەن ئادەملەرنى) پەرق ئېتىڭلار؛ بەزىلەرنى... بەزىلەرنى...». ³³ دېمەك، بۇ ئىككى ئايەت (22-23) تە ئۈچ خىل ئادەملەر بار. بىرىنچى خىلى ئېتىقادقا نىسبەتەن گۇماندا تۇرىدۇ؛ ئىككىنچى خىلى بولسا گۇناھقا شۇنچە چۆكۈپ كەتكەنكى، ئۇلار دوزاخنىڭ گىرداۋىدا تۇرغانلار ياكى «دوزاخ ئوتىغا چۈشەي» دەپ قالغانلار؛ ئۈچىنچى خىلى بولسا، ئادەمنى ئاسانلا ئىپلاسلىققا سۆھرىدىغان ئېغىر گۇناھلارغا ياتقانلار. شۇڭا ئۇلارنى قۇتقۇزماقچى بولغانلار ئىنتايىن ھوشيار بولۇشى كېرەك — بولمىسا ئۆزلىرى بۇلغىنىپ ياكى ئازدۇرۇلۇپ كېتىشى مۇمكىن («ھەتتا ئەتىلىرىدىن نىجىس (گرېك تىلىدا، «داغ») چۈشۈپ بۇلغانغان كىيىم-كېچىكىگە نەپرەتلەنگەن ھالدا» دېگەن گەپ كۆچمە مەنىدە، ئەلۋەتتە، «بۇ كىشىلەرنىڭ پاسىقلىقى ئۆزۈڭگە تەسىر يەتكۈزۈشمسۇن ئۈچۈن ھوشيار بول» دېگەندەك).

بۇ ئىككى ئايەتنىڭ باشقا بەزى تەرجىمىلىرى بار. بۇ تەرجىمىلەردە «قۇتقۇزۇشقا تىرىشىش كېرەك» بولغان ئىككى خىل ئادەملەر كۆزدە تۇتۇلىدۇ: — «ئىككىلىنىپ قالغانلارغا رەھىم قىلىڭلار؛ بىراق بەزىلەرنى ئوت ئىچىدىن يۇلۇپ قۇتۇلدۇرۇۋېلىڭلار؛ لېكىن ئۇلارنى قۇتقۇزغاندا قۇرقۇنۇپتۇر بولۇڭلار، ھەتتا ئەتىلىرىدىن نىجىس چۈشۈپ بۇلغانغان كىيىم-كېچىكىگە نەپرەتلىنىڭلار» دېگەندەك.

مەدھىيە دۇئاسى

24-25 ئەمما سىلەرنى يولدا تېپىلىپ كېتىشتىن ساقلاپ، ئېچىلىپ-
يېيىلىپ ئۆزىنىڭ شەرەپلىك ھۇزۇرىدا ئەيىبىسىز تۇرغۇزۇشقا قادىر بولغۇچىغا،
يەنى قۇتقۇزغۇچىمىز بىردىنبىر خۇداغا رەببىمىز ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق شان-
شەرەپ، ھەيۋەت-ئۇلۇغلۇق، قۇدرەت ۋە ھوقۇق ئەزەلدىن بۇرۇن، ھازىرمۇ تا
بارلىق زامانلارغىچە بولغاي! ئامىن!

قوشۇمچە سۆز

ئەمدى بۇ ساختا تەلىم بەرگۈچىلەرنى قانداق بىر تەرەپ قىلىش كېرەك؟

بىزنىڭ ھازىرقى زاماندىكى ساختا تەلىم بەرگۈچىلەر بىلەن بولغان كۈرىشىمىزمۇ خەتنىڭ بېشىدا، 3-ئايەتتە كۆرسىتىلىدۇ: — «ئى سۆيۈملۈكلىرىم، مەن ئەسلى سىلەرگە ئورتاق بەھرىمەن بولۇۋاتقان نىجاتىمىز توغرىسىدا خەت يېزىشقا زور ئىشتىياقم بولسىمۇ، لېكىن ھازىر بۇنىڭ ئورنىغا سىلەرنى مۇقەددەس بەندىلەرگە بىر يوللا ئامانەت قىلىنغان ئېتىقادنى قولۇڭلاردىن بەرمەسلىككە جىددىي كۈرەش قىلىشقا جېكىلەپ ئۇشبۇ خەتنى يازمىسام بولىدى».

يەھۇدانىڭ «مۇقەددەس بەندىلەرگە بىر يوللا ئامانەت قىلىنغان ئېتىقاد» دېگەن بۇ سۆزى مۇشۇ يەردە بىزگە ئىنجىل ئارقىلىق خۇدا، مەسىھ، مۇقەددەس روھ، نىجاتلىق، خۇدانىڭ سۆز-كلامى (تەۋرات، زەبۇر، ئىنجىل) نىڭ تولىمۇ نوپۇزلۇقلۇقى، بۇ دۇنيا، ئۇ دۇنيا، ئىنسانىيەت، پەرىشتىلەر ۋە جىن-شەيتان قاتارلىقلار توغرىلۇق نازىل قىلىنغان، شۇنداقلا ئىشىنىشكە زۆرۈر بولغان ۋەھىي-ھەقىقەتلەرنى كۆرسىتىدۇ.

بۇ ئاگاھتىن بىز شۇنداق چۈشىنىمىزكى، خەتەرلىك ئىش خۇدانىڭ مۆمىن بەندىلىرىنىڭ مال-مۈلكىنىڭ بۇ ساختا ئادەملەر تەرىپىدىن مەھرۇم قىلىنىشى ئەمەس (بۇ تولىمۇ يامان ئىش، ئەلۋەتتە)، بەلكى ھەقىقەتنىڭ ئۆزىدىن مەھرۇم قىلىنىشىدۇر. بۇ ساختا تەلىم بەرگۈچىلەرنىڭ كەينىدە ئىنسانلارنىڭ ئەشەددىي دۈشمىنى، مۇشۇنداق كىشىلەرنى يوشۇرۇن ئىدارە قىلغۇچى شەيتان ئۆزى تۇرىدۇ. ئۇ مۇشۇ ساختا تەلىملىرى ئارقىلىق خۇدانىڭ خەلقىنى ھەقىقەتتىن پۈتۈنلەي مەھرۇم قىلىپ ئوغرىلىماقچى ۋە شۇنداق قىلىپ ئۇلارنىڭ روھىي ھاياتىنى ۋەيران قىلماقچىدۇر («يۇھ. 10:10»). ئۇ شۇنداق قىلالسا، دۇنيادا خۇدانىڭ گۇۋاھچىلىقىنى يوققا چىقىرىپ، «دۇنيانىڭ نۇرى» بولغان خۇدانىڭ خەلقىنى قاراڭغۇلۇق ئىچىگە غەرق قىلىۋېتەتتى.

ئۇنداقتا، بىز قايسى يول بىلەن «ئېتىقادنى قولۇڭلاردىن بەرمەسلىككە

جىددىي كۈرەش قىلىش «بىز لازىم؟»

بۇ مەسىلە كۆپ تەرەپلىملىك بولغىنى بىلەن، تۆۋەندىكى ئىشلارنى ئىنتايىن مۇھىم دەپ قارايمىز: —

(ئا) ھەممىدىن ئاۋۋال، ئۆزىمىزنى خۇدانىڭ سۆز-كلامىغا چۆمدۈرۈشىمىز كېرەك: —
«بۇ تەۋرات-قانۇننى ئۆز ئاغزىڭدىن نېرى قىلماي، ئۇنىڭ ئىچىدە پۈتۈلگەننىڭ ھەممىسىنى تۇتۇپ، ئۇنى كېچە-كۈندۈز ئويلا؛ شۇنداق قىلساڭ يوللىرىڭدا غەلىبىلىك بولۇپ، ئۆزۈڭ روناقتا تاپىسەن» («يەش». 8:1).

بۇ ھەم كونا ئەھدە (تەۋرات-زەبۇر) ۋە يېڭى ئەھدە (ئىنجىل)دىكى ھاياتقا نىسبەتەن ھالقىلىق پرىنسىپتۇر.

بىز خۇدانىڭ سۆز-كلامىنى ئۆزىمىزنىڭ ئىچكى دۇنيامىز، بارلىق ئوي-پىكىرلىرىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى قىلىشىمىز لازىم. جەزملەشتۈرىمىزكى، شەيتان ھەقىقەتنىڭ ھەرقايسى نۇقتىسىنىڭ بىرىنىمۇ قويماي يوقىتىش ئۈچۈن كۈرەش قىلىدۇ.

(ئە) بىز خۇدانىڭ شەپقىتىگە تايىنىپ، ئۇنىڭ سۆز-كلامىنىڭ ھەربىر نۇقتىلىرىغا بويىسۇنۇشىمىز كېرەك. شۇنداق قىلغاندا بىزدە مەسىھ ئەيسانىڭ نامىدا دۇئا قىلىش ۋە سۆز قىلىشقا ھوقۇقىمىز بولىدۇ («مات». 9:8).

(ب) سەگەك تۇرۇپ دۇئا قىلىشتىن توختىماسلىقىمىز كېرەك («مات». 41:26).

(پ) خۇدانىڭ جامائىتىدە ساختا تەلىم بەرگۈچىلەرگە يۈز تۇرانە تۇرۇپ، ھەر تۈرلۈك تەنبىھ ۋە دۇرۇس تەلىم بىلەن رەددىيە بېرىپ قارشى چىقىشىمىز لازىم. بىز ئۇلارغا بىر دەقىقمۇ يول قويماسلىقىمىز كېرەك («گال». 5:2). بۇ «ئەدەپلىك بولۇش-بولماسلىق» مەسىلىسى ئەمەس. جامائەت ئادەمنىڭ ئەمەس، خۇدانىڭكىدۇر؛ خۇداغا بىھۆرمەتلىك قىلىنغان بولسا، ئۇنىڭغا بىھۆرمەتلىك قىلغانلارغا يۈز-خاتىرە قىلمايمىز. بەزى كىشىلەر «سىلەر مۇھەببەت كۆرسەتمەيسىلەر» دەپ تەنقىد قىلىشى مۇمكىن، بىراق ئادەمنى ئازاد قىلغۇچى بولسا ھەقىقەتنىڭ ئۆزىدۇر: —

«ھەقىقەتنى سېتىۋال، ئۇنى ھەرگىز سېتىۋەتمە» («پەند». 23:23).

يەنە مەسىلەن «2يۇھ». 7-11-ئايەتنى كۆرۈڭ.

7:1 «سودوم ۋە گوموررا ۋە ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكى شەھەرلەردىكىلەرمۇ شۇ ئوخشاش يولدا، يەنى شۇ پەرىشتىلەرگە ئوخشاش ئۇچىغا چىققان بۇزۇقچىلىققا ۋە غەيرىي شەھۋەتلەرگە بېرىلىپ كەتكەن، كېيىنكى دەۋرلەر ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتىدىن ئىبرەت ئالسۇن ئۈچۈن مەڭگۈلۈك ئوت جازاسىغا ئۆرنەك قىلىنىپ كۆيدۈرۈلگەن»

بۇ پەرىشتىلەر توغۇرلۇق «يارىتىلىش» ھەمدە «پېترۇس (2)» دىكى ئىزاھاتلار ۋە «قوشۇمچە سۆز» مەزىدە ئازراق توختالدىق. يەھۇدانىڭ بۇ بايانىدا «يار.» 1:6-6 دە خاتىرىلەنگەن ۋەقەدە قانداق ئىشلارنىڭ يۈز بەرگەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇنىڭدا ھېچقانداق گۇمانلىق يەرنى قالدۇرمايدۇ: —

«ۋە شۇنداق بولدىكى، ئىنسانلار يەر يۈزىدە كۆپىيشكە باشلىغاندا، شۇنداقلا قىزلارمۇ كۆپلەپ تۇغۇلغاندا، خۇدانىڭ ئوغۇللىرى ئىنسانلارنىڭ قىزلىرىنىڭ چىرايلىقلىقىنى كۆرۈپ، خالىغانچە تاللاپ، ئۆزلىرىگە خوتۇن قىلىشقا باشلىدى.

ئۇ ۋاقىت پەرۋەردىگار سۆز قىلىپ: —

— مېنىڭ روھىم ئىنسانلار بىلەن مەڭگۈ كۈرەش قىلىۋەرمەيدۇ؛ چۈنكى ئىنسان ئەتتۇر، خالاس. كەلگۈسىدە ئۇلارنىڭ ئۆمرى پەقەت بىر يۈز يىگىرمە ياشتىن ئاشمىسۇن! — دېدى.

شۇ كۈنلەردە (ۋە شۇنداقلا كېيىنكى كۈنلەردىمۇ)، خۇدانىڭ ئوغۇللىرى ئىنسانلارنىڭ قىزلىرىنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇلاردىن بالىلارنى تاپقىنىدا، گىگانتلار يەر يۈزىدە پەيدا بولدى. بۇلار بولسا قەدىمكى زامانلاردىكى داڭلىق پالۋان-باتۇرلار ئىدى. پەرۋەردىگار ئىنساننىڭ ئۆتكۈزۈۋاتقان رەزىللىكى يەر يۈزىدە كۆپىيىپ كەتكەنلىكىنى، ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكى نىيەتلىرىنىڭ ھەرقاچان يامان بولۇۋاتقىنىنى كۆردى. شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگار يەر يۈزىدە ئادەم ئاپىرىدە قىلغىنىغا پۇشايمان قىلىپ، كۆڭلىدە ئازابلاندى» («يار.» 1:6-6).

بەزى ئالىملار «خۇدانىڭ ئوغۇللىرى» سېتىڭ ئىخلاسمەن ئەۋلادلىرىنى كۆرسىتىدۇ، دەپ ئويلايدۇ. ئەمما ئۇنداقتا ئۇلارنىڭ «ئىنساندىن بولغان قىزلارنىڭ چىرايلىقلىقىنى كۆرۈشى» ئاندىن «ئۆزلىرى خالىغان قىزلارنى خوتۇنلۇققا ئېلىشى» نىڭ زادى نېمە يامىنى بار؟ تېكىستتە «رەزىل ئادەملەرنىڭ قىزلىرى» توغۇرلۇق

گەپ يوق، پەقەت «ئىنسانلارنىڭ قىزلىرى» دېيىلىدۇ — دېمەك، بۇ ئادەتتىكى قىز-ئاياللارنى كۆرسىتىدۇ. شۇڭا ئىشىنىمىزكى، «خۇدانىڭ ئوغۇللىرى» مۇشۇ يەردە بىر تۈركۈم پەرىشتىلەرنى كۆرسىتىدۇ («ئايۇپ» 1:6، 2:1، 7:38، «زەب» 1:29، 6:89نى كۆرۈڭ)؛ ئۇلار قىز-ئاياللارنىڭ چىرايلىقلىقىنى كۆرۈپ ئۇلار بىلەن جىنسىي مۇناسىۋەتنى ئۆتكۈزۈشنى خالايتتى ۋە شۇ مەقسەتلىرىگە يېتىش ئۈچۈن قايسىبىر ئىنساننىڭ شەكلىگە كىرىۋالغان. ئۇلارنىڭ ئەۋلادى ئالاھىدە بىرخىل «باتۇرلار» ياكى «پالۋانلار»، شۇنداقلا بىنورمال گىگانتلار («نەفىلىم») ئىدى. «يارىتىلىش» نىڭ مۇئەللىپى بۇنداق ۋەقە يەنە بىرەر قېتىم يۈز بەرگەن بولۇشى مۇمكىن، دەپ پۇرتىدۇ — چۈنكى ئۇ كېيىن، باشقا گىگانتلار تۇغۇلغانىدى، دەيدۇ: — «خۇدانىڭ ئوغۇللىرى ئىنسانلاردىن بولغان قىزلار بىلەن شۇ چاغدا (ۋە كېيىنكى ۋاقىتلاردىمۇ) بىللە بولۇپ، ئەۋلاد قالدۇرغاندا، يەر يۈزىدە «نەفىلىم» (مەنىسى، «يىقىلغانلار» ياكى «گىگانتلار») دەپ ئاتىلىدىغان كىشىلەر پەيدا بولدى. ئۇلار قەدىمكى زاماننىڭ باتۇرلىرى ۋە داڭلىق كىشىلىرى ئىدى» (4-ئايەت). بۇ سۆز بىلەن ئۇ بەلكىم مۇقەددەس يازمىلاردا تىلغا ئېلىنغان، توپاندىن كېيىن تۇغۇلغان گىگانتلارنى كۆرسەتكەن بولۇشى مۇمكىن؛ مەسىلەن، «چۆل»، 33:13، «قان»، 20:21-22، 11:3، «1سام». 4:17، «2سام»، 22:15-22نى كۆرۈڭ.

بەزىلەر رەببىمىز ئۆلۈمدىن تىرىلىش توغرىلىق سۆزلىگەندە، «ئۆلۈمدىن تىرىلىگەندىن كېيىن، ئىنسانلار ئۆيلەنمەيدۇ، ئەگەرگە تەگمەيدۇ، بەلكى ئەرەشتىكى پەرىشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ» دېگەنلىكىگە قاراپ («مات». 22:30) مۇشۇ پىكىرگە قارشى چىقىدۇ. ئۇلار: «پەرىشتىلەر جىنسىي تەبىئەتسىز بولغىنى ياكى جىنسىيەتتىكى بىرەر خۇسۇسىيىتى بولمىغىنى ئۈچۈن قەتئىي نىكاھلانمايدۇ»، دەيدۇ. بىراق ھالقىلىق مەسىلە دەل مۇشۇ يەردە. پەرىشتىلەر نورمال ھالدا نىكاھلانمايدۇ. لېكىن «يارىتىلىش» تىكى خاتىرىلەرگە ئاساسلانغاندا، بۇ تۈركۈم پەرىشتىلەر خۇدا بېكىتكەن تەرتىپتىن ھالقىپ كەتكەچكە، جازاغا ئۇچرىغان. ئۇلار «يەھ»، 7-ئايەتتە تەسۋىرلەنگەن رەزىل ئادەملەردەك: «سودوم ۋە گوموررا ۋە ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكى شەھەرلەردىكىلەرمۇ شۇ ئوخشاش يولدا، يەنى شۇ پەرىشتىلەرگە ئوخشاش ئۇچىغا چىققان بۇزۇقلۇققا ۋە غەيرىي شەھۋەتلەرگە بېرىلىپ كەتكەن...».

خۇدا پەرىشتىلەرنىڭ «غەيرىي ئەتلەرگە» (دېمەك، ئىنسانلارنىڭ تەنلىرىگە) ئىچ پەش تارتىشىنى ياكى ئەر كىشىلەرنىڭمۇ «غەيرىي ئەتلەرگە» (دېمەك، قىز-ئاياللارنىڭ تەنلىرىگە تەبىئىي ھەۋەسلىرى بولۇشنىڭ ئورنىغا، باشقا ئەر كىشىلەرنىڭ تەنلىرىگە) ئىچ پەش تارتىشىنى ھېچقاچان خالىغان ئەمەس.

«2:4 پەيت. 2:4 ھەم مۇشۇ 6-ئايەتتە يەھۇدا مۇشۇ پەرىشتىلەر (شۇ ۋاقىتتا) شەيتاننىڭ ئالەم ئايرىدە بولغاندا كۆتۈرگەن ئىسيانغا چېتىلغان پەرىشتىلەرگە قارىغاندا تېخىمۇ قاتتىق جازاغا تارتىلىدۇ، دەيدۇ («ۋەھ. 3:12-4:3 دىكى ئىزاھاتلىرىمىزنى كۆرۈڭ). ئىسيان كۆتۈرگەن شۇ پەرىشتىلەر، ئېھتىمال ھازىر جاھاننىڭ ھەرقايسى يەرلىرىدە قاتتىق يۈرۈۋاتقان، ئىنسانلارنى ئېزىقتۇرىدىغان ھەمدە خۇدانىڭ خەلقىنىڭ ئويلىرى ۋە قەلبلىرىگە جەڭ قىلىۋاتقان جىنلاردۇر. لېكىن يەھۇدا ئېيتقان ئاشۇ پەرىشتىلەرنى «رەب ئۇلۇغ قىيامەت كۈنىنىڭ سوزىقىچە مەڭگۈ كىشەنلەپ مۇدەھىش قاراڭغۇلۇقتا سولاپ ساقلىماقتا».

نېمىشقا ئەمدى ئۇلار تېخىمۇ قاتتىق جازاغا تارتىلىدۇ؟ شۈبھىسىزكى، سەۋەب پەقەت شۇكى، بۇ پەرىشتىلەر ئاللىقاچان خۇدانىڭ يۈرگۈزگەن بىرنەچچە جازالىرىنى، يەنى (ئا) ئىسيان كۆتۈرگەن شەيتان ۋە پەرىشتىلەرنىڭ ئەرشتىن ھەيدىۋېتىلگىنىنى؛ (ئە) ئادەمئاتا ۋە ھاۋا ئانىمىزنىڭ گۇناھ سادىر قىلغاندىن كېيىن ئېرەم باغچىسىدىن ھەيدىۋېتىلگىنىنى، ۋە (ب) ھابىلىنى ئۆلتۈرگىنى ئۈچۈن قابىلغا چۈشۈرۈلگەن جازانى كۆرگەندى. شۇڭا ئۇلارنىڭ خۇدا ئالدىدىكى مەسئۇلىيىتى تېخىمۇ ئېغىر ئىدى.

بىزنىڭ «1كور. 10:11» ئۈستىدە بولغان سۆزلىرىمىزنى كۆرۈڭ: —

«شەيتان ئىسيان كۆتۈرگەندىن كېيىن، يەنە بىر تۈركۈم پەرىشتىلەر ئايال كىشىلەرنىڭ ساھىبجاماللىقىنى كۆرۈپ ئادىشىپ كەتتى، دەپ ئىشىنىمىز («يار. 2:4-4). شۇنىڭ بىلەن ئۇلار پەرىشتىلىك مەرتىۋىسىنى تاشلاپ ئاياللارغا يېقىنلىشىپ تېگىش ئۈچۈن نامەلۇم يولدا جىسىم شەكلىگە كىردى. ئىنجىلدىكى ۋەھىي بويىچە، مۇشۇ پەرىشتىلەر سوراق قىلىنغۇچە قاماپ قويۇقلۇق بولىدۇ («2:4 پەيت. 2:4، «يەھ. 6-7 نىمۇ كۆرۈڭ). ئۇلارنىڭ ھازىرقى جازاسى ئەسلى ئىسيان كۆتۈرگەن جىنلارنىڭكىدىن ئېغىر، چۈنكى ئۇلار شۇ ۋاقىتتا ئاللىقاچان خۇدانىڭ كۆپ باشقا جازالىرىنى كۆرۈپ كەلگەندى. ئەمما كىم بىلسۇن، باشقا پەرىشتىلەرنىڭمۇ مۇشۇنداق ئىشلارنى سادىر قىلىش مۇمكىنچىلىكى تېخى

مەۋجۇتمىكىن، شۇڭا روسۇل جامائەتكە، ئىبادەت سورۇنلىرىدا قىز-ئايال قېرىنداشلارنىڭ ساھىبجاماللىقىدىكى گۆھەر بولغان چاچلىرى يېپىلسۇن، دەپ تاپىلايدۇ».

بۇنداق ۋەقەدىن كېيىن ئىنسانلارنىڭ قەلبلىرى تېخىمۇ رەزىللىككە تولدۇ:

— «پەرۋەردىگار ئىنسانلارنىڭ رەزىللىكىنى، كۆڭلىدىكى نىيىتىنىڭ ھەرقاچان يامان بولىدىغانلىقىنى كۆردى...» (چۈنكى خۇدانىڭ مۇقەددەس پەرىشتىلىرى ئىنسانلارنىڭ كۆز ئالدىدىلا گۇناھ قىلغان ئەمەسمۇ؟). ئەمدى خۇدانىڭ جامائىتى پەقەت ئىنسانىيەتكىلا ئەمەس، بەلكى ھەتتا پەرىشتىلەرگىمۇ ئۇنىڭ تەرتىپىگە ھەر تەرەپتە بويسۇنۇشتا ئىزچىل ئۈلگە بولسۇن. ئامىن!